

איסור הלבנת הון ומימון טרור

חובות החלות על סוחרים באבנים יקרות

מהי הלבנת הון ?

פעולות להטמעת רכוש שמקורו בפעילות עבריינית, במטרה להסתיר, או להסוות את מקורו של הרכוש, את זהות בעלי הזכויות בו, מיקומו וכד'.

דוגמאות לעבירות מקור :

- עבירות של גניבת רכב
- עבירות זיוף
- עבירות לפי חוק ני"ע
- עבירות מרמה והונאה
- עבירות הפרת זכויות יוצרים
- עבירות הקשורות לטרור
- עבירות מס
- סחר בסמים
- סחר בבני אדם ופגיעה בחירות
- ניהול הימורים בלתי חוקיים
- עבירות שוחד
- עבירות של רצח וניסיון לרצח
- עבירות של פגיעה ברכוש

שלבים בהלבנת הון טיפוסית

כספים שהופקו בפשיעה

השמה
Placement

כניסת כספים
למערכת
הפיננסית

ריבוד
Layering

הוצאת
שיק בנקאי

העברה
לחברת קש

רמת חיים גבוהה
"לגיטימית"

מיזוג
Integration

בנק OFFSHORE

מאגר המידע – הרשות לאיסור הלבנת הון

מידע משלים

מאגרי מידע נוספים

רגולטורים ורשויות

IMPA

גופי ביטחון

משטרה, רשות המסים, רשות ני"ע, מח"ש

FIU

חובות שחלות על סוחרים באבנים יקרות

▶ מי הוא "סוחר באבנים יקרות"?

✓ מי שעיסוקו בביצוע עסקאות באבנים יקרות (גם אם

אין זה עיסוקו היחיד)

✓ והוא המוכר בעסקה

✓ ובלבד שביצע, במהלך שנה קלנדרית לפחות עסקה

אחת באבנים יקרות במזומן בסכום 50,000 ₪

לפחות

כל החובות בצו חלות בעת ביצוע "עסקה"

■ עסקה היא העברת בעלות באבן, כאשר מסירת האבן או התמורה נעשו בישראל

■ עסקה = במזומן, בסף העולה על:

50,000 ₪ בפעולה אחת או מס' פעולות ביום הקשורות זו לזו

5,000 ₪ בעסקה מול מדינה בסיכון

75,000 ₪ אם העסקה נעשתה ע"י קמעונאי

▶ החובות חלות במועד ביצוע העסקה - מועד העסקה הוא מועד קבלת התשלום במזומן

מהן החובות שחלות על סוחרים?

- ▶ זיהוי והכרת הלקוח
- ▶ אימות פרטים ודרישת מסמכים
- ▶ הצהרת הלקוח ומעביר התשלום
- ▶ זיהוי פנים אל פנים
- ▶ חובות דיווח על פעילות בלתי רגילה
- ▶ שמירת מסמכים
- ▶ חובת קביעת מדיניות ונהלים
- ▶ חובת בדיקת פרטי הזיהוי מול הרשימה
- ▶ בקרה על עסקאות עם הלקוח
- ▶ חובת מינוי אחראי איסור הלבנת הון בתאגיד

חובות זיהוי והכרת הלקוח (1)

יש לבצע הליך הכרת הלקוח – בירור מקור הכספים, עיסוק הלקוח, מטרת העסקה, בירור זיקה של תושב זר לישראל, האם הוא איש ציבור זר.

חריג: ההליך לא חל לגבי "לקוח ותיק"

✓ לקוח שתקופת ההיכרות עימו עולה על שלוש שנים; או -

✓ לקוח שנעשו מולו לפחות ארבע עסקאות בשנה (לא רק במזומן)

הקלה: דחיית ביצוע ההליך לאחר מועד קבלת התמורה

✓ העסקה היא עסקה בסיכון נמוך – בהתחשב בסוג הלקוח, סוג

הקשרים העסקיים עימו וסוג העסקה

✓ הלקוח מוכר לסוחר או מוכר בענף היהלומים או מדובר בלקוח

שלא עברו יותר משלושה חודשים מאז בוצע לגביו זיהוי והכרת

הלקוח

✓ הזיהוי בוצע בתוך שלושה ימי עסקים ממועד העסקה

חובות זיהוי והכרת הלקוח (2)

- ▶ יש לזהות את הלקוח "פנים אל פנים"
- ▶ הזיהוי יתבצע באמצעות הסוחר או עובד מטעמו, עו"ד ישראלי או נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי בחו"ל
- ▶ אם אין אפשרות לבצע זיהוי פנים אל פנים, לאחר שננקטו אמצעים סבירים לזיהוי, ניתן לזהות באמצעות העתק מסמכי זיהוי.
- ▶ יש לרשום פרטי זיהוי של הלקוח ולאמתם מול מסמכי זיהוי – תעודת זהות, דרכון, רישיון נהיגה ישראלי
- ▶ אם ללקוח יש תג חבר קבוע והעסקה מתבצעת במתחם הבורסה – ניתן לזהות על פי התג
- ▶ במקרה של ספק ביחס לזהות הלקוח – יש לבצע זיהוי מול מסמך נוסף

חובות זיהוי והכרת הלקוח (3)

- ▶ יש לברר האם קיים נהנה/בעל שליטה בעסקה, ואם כן – לרשום את פרטיו ולאמתם באמצעים סבירים ומהימנים
- ▶ אם העסקה מבוצעת באמצעות מעביר כספים – יש לקבל ייפוי כוח או הצהרה מהלקוח עם פרטיו ופרטי מעביר התשלום והסמכה לביצוע העסקה/העברת התשלום
- ▶ יש לבדוק אם הלקוח, מעביר התשלום, נהנה או בעל שליטה מופיעים ברשימת פעילי טרור

חובות הדיווח

- עסקאות הנחזות בעיניו כבלתי רגילות
- ניסיון לבצע עסקה בלתי רגילה
- רשימת תסמינים (תוספת שלישית לצו) – לא

סגורה

- הצהרה שנחזית לא נכונה
- עסקה הנראית חסרת היגיון עסקי או כלכלי
- שיטת תשלום או מועד תשלום בלתי סביר
- חוסר נכונות של הלקוח לתת פרטים מלאים

■ פרטי הדיווח

- פרטים לגבי הסוחר
 - פרטים לגבי הלקוח ומעביר התשלום וישויות נוספות
 - פרטים לגבי העסקה המדווחת ונסיבותיה
- ▶ חל איסור לגלות ללקוח על ביצוע הדיווח ופרטיו

דיווח בלתי רגיל

תמצית: פעילות שאינה תואמת חשבון חייל סדיר.

תוכן: ח-ן מספר [REDACTED]. החשבון בבעלות חייל בשרות סדיר. החל

מחודש ינואר מועברים לחשבון כספים בסכומים גבוהים מבנקים

שונים, תמורתם נמשכת במזומנים ובשקים. מתחילת השנה

הופקדו בחשבון 900,000 ₪.

חריגה מפרופיל לקוח

4. תוכן הידיעה:

תאריך האירוע
מספר מזהה לפעולות עיקריות, אם קיים ורלוונטי לדיווח
סניף/מחלקה בבנק הקשורים לדיווח
פירוט המידע

ב- 20.8.02 הופנה הלקוח ע"י חדר עסקאות לפתוח תכנית חסכון בסניף [REDACTED]
הלקוח פתח תכנית חסכון לשנתיים שמספרה [REDACTED] והפקיד סך של 215,000
ש"ח במזומן (שטרות של 200 ש"ח).
ללקוח יש כ- 12 תכניות חסכון בבנק שערכם ל- [REDACTED] כ- 6 מליון ש"ח.
על פי פקידת החסכון בסניף [REDACTED] שפתחה בעבר את החסכונות, הנ"ל עיוור שנשוי
לעיוורת ובעל ילדים גדולים.
תכניות החסכון הקודמות נפתחו ב- [REDACTED] ובאמצעות הפקדת צ'קים.
לדברי הפקיד בסניף, הלקוח מועסק כמרכזן.

בקרה שוטפת, מדיניות ונהלים

יש לערוך בקרה שוטפת על העסקאות עם הלקוח ▶

✓ לוודא שהן תואמות את פרופיל הלקוח

✓ בקרה בנוגע לעסקאות מול מדינות בסיכון

✓ בקרה מוגברת ביחס לעסקאות עם אנשי ציבור זרים

יש לקבוע מדיניות ונהלים לעניין מילוי החובות ▶

✓ בתוספת לצו יש נוהל "ברירת מחדל"

✓ הנוהל קובע מס' קריטריונים להגדרת לקוח "בסיכון גבוה" ולקוח

"בסיכון נמוך" – עסקאות מול לקוח בסיכון גבוה יאושרו ע"י האחראי
וידווחו לרשות

חובת שמירת מסמכים

- ▶ בנוגע לכל עסקה יש לתעד ולשמור את המסמכים הבאים:
 - ✓ טפסי הכרת הלקוח
 - ✓ העתקי מסמכי הזיהוי של כל גורם שזוהה
 - ✓ הצהרת נהנה/בעל שליטה
 - ✓ יפוי כוח וכל מסמך שנמסר בנוגע להסמכת מעביר התשלום
 - ✓ תיעוד בכתב של ביצוע בקרה על עסקאות עם הלקוח
 - ✓ חשבונית או תרשומת הכוללת את פרטי העסקה
 - ✓ דיווחים בלתי רגילים
- ▶ יש לשמור לפחות 5 שנים לאחר ביצוע העסקה, אלא אם המפקח דורש לשמור מעבר לכך כאשר הם נדרשים לצורך חקירה או פיקוח

פיקוח על מילוי החובות

- ▶ המפקח על היהלומים – פיקוח על החובות מכוח החוק
- ▶ סמכויות המפקח :
- ✓ ביצוע ביקורות באמצעות מפקחים
- ✓ קבלת הסברים מידע ומסמכים הנוגעים למילוי החובות
- ✓ ועדה להטלת עיצום כספי

תודה על ההקשבה!

למידע נוסף:

www.IMPA.justice.gov.il